

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm
Att. Egon Enocksson

egon.enocksson@naturvardsverket.se
registrator@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-01752-17

Datum
2017-04-10

Angående planerna att anlägga vindkraftparkerna Omø syd och Jammerlands Bukk i Stora Bält, Danmark

---

Sveriges Ornitologiska Förening - BirdLife Sverige har enligt Esbokkonventionen fått del av information och underlagsmaterial för två vindkraftparker i Stora Bält. Föreningen lämnar här nedan kortfattade synpunkter på projekten. BirdLife Sverige ställer sig allmänt positiv till vindkraftsetableringar på djupare vatten utanför stora flyttleder och viktiga födosöksområden eller uppehållsplatser för sjöfåglar.

Det finns tydliga belegg för att sjöfåglar undviker vindkraftparker till havs, däribland arter som alfågel (*Clangula hyemalis*)¹, sjöorre (*Melanitta nigra*)² och smålom (*Gavia stellata*)². Det är högst sannolikt att även ejder (*Somateria mollissima*)³, svärta (*Melanitta fusca*)⁴ och gråhakedopping (*Podiceps grisegena*) påverkas på liknande sätt. En vindkraftsetablering innebär således en mycket större habitatförlust än själva anläggningens yta. Om områdena går förlorade p.g.a. exploatering kan alternativa områden för fåglarna saknas och populationerna riskerar då att minska.

Framöver förväntas en stor expansion av havsbaserad vindkraft i Östersjöregionen, ofta koncentrerad till de för sjöfåglar viktigaste

---

¹ Petersen, I.K. et al. 2013. *Assessing cumulative impacts on long-tailed duck for the Nysted and Rødsand II offshore wind farms*. Report commissioned by E.ON Vind Sverige AB. Aarhus University, DCE – Danish Centre for Environment and Energy. 28 pp.

² Petersen, I.K. et al. 2014. *Post-construction evaluation of bird abundances and distributions in the Horns Rev 2 offshore wind farm area, 2011 and 2012*. Report commissioned by DONG Energy. Aarhus University, DCE – Danish Centre for Environment and Energy. 51 pp.

³ Kategoriserad som *Sårbar* (VU) på svenska rödlistan med en minskning om 40–60 % de senaste 30 åren.

⁴ Kategoriserad som *Nära hotad* (NT) på svenska rödlistan med en minskning om 30–70 % de senaste 30 åren.

födosöksplatserna eftersom de sammanfaller med grunda områden där det är lättare/billigare att uppföra vindkraftverk. Risker är uppenbara att de kumulativa effekterna på sikt får stor genomslagskraft med drastisk påverkan på redan hårt utsatta sjöfågelpopulationer som följd. BirdLife Sverige hävdar att alla nivåer av påverkan som kan orsaka ytterligare kännbara populationsnedgångar strider mot vårt gemensamma ansvar och vår skyldighet att skydda utsatta fågelarter.

Omø syd ligger i en viktig sträckled för flyttfåglar. Under "normala" omständigheter undviker de flesta fåglar vindkraftverk, men eftersom det emellanåt (t.ex. vid dimma) uppstår situationer som kraftigt reducerar undvikandebeteendet är det särdeles olämpligt att placera vindkraftparker i kända flyttleder. Därtill är det nyligen visat att termikflyttande fåglar attraheras till havsbaserade vindkraftparker⁵, i synnerhet vid svårare flyttningsförhållanden (exempelvis motvind). Detta indikerar att de uppfattar vindkraftparkerna som öar, där de kan söka uppvindar för att underlätta den fortsatta flytten. Kollisionsrisken för såväl trana som flera rovfåglar och tättingar bedöms bli medelstor vid Omø syd.

Genomförda utredningar bekräftar att området där Omø syd planeras är av internationell betydelse för rastande/övervintrande sjöfåglar. Påverkan i form av undanträngning på ejder, sjöorre, svärta och gråhakedopping kommer att bli stor, medan påverkan på smålom förväntas bli medelstor. Populationerna av alla fem arterna utsätts för stor påverkan av kumulativa effekter om båda vindkraftparker byggs.

Även Jammerlands Bukt är av internationell betydelse för bl.a. ejder, sjöorre och gråhakedopping. Enligt genomförda beräkningar bedöms 16 000 ejdrar, 5 100 sjöorrar, 1 200 smålommar, 875 svärter och 715 gråhakedoppingar att trängas undan av vindkraftparken. Detta innebär antal och påverkan på populationsnivå.

---

⁵ Skov, H. et al. 2016. *Patterns of migrating soaring migrants indicate attraction to marine wind farms*. Biology Letters 12: 20160804. <http://dx.doi.org/10.1098/rsbl.2016.0804>

SAMMANFATTANDE SLUTSATS

BirdLife Sverige ser med oro på de planerade vindkraftparkerna, då de kommer att innebära betydande habitatförluster och undanträngning av särskilt skyddsvärda sjöfågelarter, varav flera är stadda i allvarliga populationsminskningar. Detta strider mot Fågeldirektivet. Vidare strider det mot allmänna rekommendationer att placera vindkraftparker i kända flyttleder där stora mängder fåglar passerar. Vi uppmanar således vindkraftsbolag och beslutsfattande myndigheter i Danmark att placera vindkraftparker där de inte riskerar att utgöra allvarlig negativ påverkan på våra gemensamma och skyddsvärda fågelpopulationer.

Daniel Bengtsson
Vindkraftshandläggare
BirdLife Sverige
Tel. 070 515 45 33
E-post: daniel.bengtsson@birdlife.se